

Warszawa, 17 grudnia 2025 r.

**STANOWISKO STRONY SAMORZĄDOWEJ KWRIST
WOBEC WSTRZYMANIA DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO WPROWADZENIA NOWEGO
SYSTEMU FINANSOWANIA ZADAŃ OŚWIATOWYCH**

Samorządy terytorialne odgrywają kluczową rolę w systemie oświaty. Odpowiedzialnie i z dużym zaangażowaniem prowadzą łącznie ponad 47 tysięcy szkół i przedszkoli, dbając o wysoką jakość nauczania i wychowywania dzieci i młodzieży.

Samorządy, mimo niedoszacowania swoich dochodów, podejmują wiele inicjatyw ukierunkowanych na modernizację infrastruktury oświatowej, poprawę warunków nauczania i zapewnienie bezpieczeństwa uczniów.

Obecnie jednostki samorządu terytorialnego procedują uchwalanie budżetu na rok 2026 i wiele spośród nich nie jest w stanie zbilansować bieżących dochodów z bieżącymi wydatkami.

W obliczu kryzysu demograficznego, zwracamy uwagę na potrzebę pilnego podjęcia działań zmierzających do utrzymania wysokiej jakości nauczania i wychowania.

Bez zwiększenia nakładów na prowadzenie szkół i przedszkoli oraz przywrócenia samorządom autonomii w prowadzeniu polityki oświatowej nie uda się zachować dotychczasowych wysokich standardów usług z zakresu edukacji, opieki i wychowania.

W 2024 roku w trakcie prac nad opracowaniem nowej ustawy o dochodach jednostek samorządów terytorialnych otrzymaliśmy zapewnienie szybkiego przygotowania i wdrożenia nowego systemu finansowania zadań oświatowych.

Niestety, strona rządowa nie podjęła obiecywanych działań, czego efektem jest rosnące niedoszacowanie systemu oświaty.

Ministerstwo Edukacji Narodowej rezygnuje nawet z poparcia punktowych zmian w tym zakresie. Dowodem jest chociażby decyzja o wycofaniu się z poparcia dla zamrożenia wysokości podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli niesamorządowych z uwzględnieniem aktualizacji oraz wskaźnika 1,03 (art.145I w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych).

Tymczasem mechanizm finansowania przedszkoli niesamorządowych dodatkowo obciąża samorządy, a jednocześnie ogranicza możliwości konkurencyjności ofert edukacyjnych placówek samorządowych z nie samorządowymi.

W obliczu pogłębiającego się niżu demograficznego, obecny mechanizm powoduje, że stawki dotacji dla przedszkoli niesamorządowych wzrastają nieproporcjonalnie szybko tylko dlatego, że w przedszkolach samorządowych jest mniej dzieci. W całej strefie budżetowej wzrost wydatków na wynagrodzenia i pozostałe koszty ustalony jest w 2026 roku na poziomie 3 proc. i tożsamy, sprawiedliwy wzrost proponowany był dla przedszkoli niesamorządowych.

Proponujemy w przypadku przedszkoli niepublicznych przekazywanie dotacji w maksymalnej wysokości równej środkom naliczonym na dziecko w potrzebach oświatowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Oczekujemy, że strona rządowa wywiąże się z przypominanych poniżej zapewnień polityków zawartych w umowie „Koalicji 15 października”:

- „Uważamy, że powierzenie samorządom odpowiednich kompetencji wraz z zapewnieniem im stosownych środków finansowych zapewnia zarządzanie maksymalnie blisko ludzi. Będziemy zatem dążyć do przywrócenia samorządom szerokiej autonomii.”
- „Efektywnie zwiększymy wydatki budżetowe na edukację.”

(współprzewodniczący KWRiST Mieczysław Kieca prezydent Wodzisławia Śląskiego)